

318922 - Veli olmadan evlendi, daha sonra evlilik geçersiz olduğunu zannederek eşini üç defa boşadı

Soru

Babasının onayı olmadan bir kadından evlenen adam, evliliğin geçersiz olacağını düşünerek geçersiz olan evliliği sona erdirmek ve yeniden velinin onayıyla evlenmeye karar verdi. Eşini arayarak seni üç defa boşadım dedi. Ancak daha sonra Hanefi mezhebine göre evlilikleri geçerli olduğunu anladı, bu durumda eşi tamamen boşanmış olur mu? Eşine geri dönebilir mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Geçersiz olan nikahı sonlandırmak için boşamak gerekli mi?

Veli olmadan nikah akdi, Hanefiler hariç diğer tüm mezheplerde geçersizdir.

Geçersiz olan nikah, boşanmak gerektirir mi? Hanbelilere göre boşanmak gerekir ancak Şafiiler bu görüşe aykırı görüş bildirirler.

İbn Kudame Rahimehullah şöyle dedi: Bir kadın geçersiz veya bozuk bir akit ile evlendirilirse boşanmadan başka biriyle evlenemez. Şayet eşi onu boşamazsa yargıç nikahı sonlandırır. Şafii mezhebine göre akdin feshedilmesine ve boşanmaya gerek yoktur. Çünkü iddet döneminde yapılan evlilik gibi geçersiz bir akit gibidir. Fakat eşlerin ikisi de boşanmak istemez ve evliliklerine devam etmek isterlerse boşanmaya gerek kalmaksızın sadece nikah akdinin yenilenmesi yeterlidir.

İkincisi:

Bozuk düşünce veya doğru olmayan bir sebep üzerine meydana gelen boşanma geçerli olur mu?

Nikah akdinin düzeltilmesi amacıyla yanlış düşünceye bağlı boşanma, tercihli görüşe göre geçerli değildir.

İbn Kayyım Rahimehullah şöyle dedi: Bir adam eşine “sen falan kişiyle konuştuğun için, evden çıktığın için seni üç defa boşadım” der ve daha sonra olayın böyle olmadığı açığa çıkarsa kadın boşanmaz...

Kısacası: Boşanmayı bir sebebe bağlar daha sonra o sebep yok olursa Hanbeli mezhebine göre boşanma vuku olmaz.

Bir adama “Senin eşin falan kişiyle içti ve onun yanında geceledi” denir ve o da: Şahit olunuz ki ben onu üç defa boşadım derse, daha sonra kadın kendi evinde namaz kıldığı tespit edilirse kesinlikle bu boşama vuku bulmaz. Çünkü koca yanlış eylemde bulunan kadını boşamak istemiştir. Bunu yapmayan kadını kesinlikle boşamak istemez. (İlamul muvakkiiin 4/90)

İbn Useymin şöyle dedi: “Her kim sözünü bir sebep üzerine bina eder daha sonra o sebep olmadığı tespit edilirse sözünün bir değeri yoktur.

Bu kuralın birçok detayı bulunmaktadır. En önemlisi boşanma hususunda olur. Bazı kişiler eşlerine falan kişinin evine girersen boşsun der. Zira bunu söylemesinin sebebi o kişinin evinde haram nesnelerin bulunması. Ancak söz konusu kişinin evinde haram unsurlar bulunmadığı tespit edilir ve kadın onun evine girerse kadın boş olur mu?

Cevap: Boşanmaz. Çünkü boşanma bir sebebe bağlanmış ve sebep ortadan kalkarsa hüküm de geçersiz olur.

Bu bağlamda soruda geçen söz konusu boşanma geçerli değildir. Bunun yanı sıra kadının velisi veya vekili huzurunda ve iki Müslüman şahitliğinde nikah akdi yenilenecektir.

En iyisini Allah bilir.